

ser kongen som tyrannen, skatteudpreseren, iscenesætter af »det stockholmske blodbad«. De to synspunkter præsenteres i tekster, der giver historikerne C. F. Allen og C. Paludan-Müllers opfattelser, hvorefter følger en længere række kildesteder fra kongens samtid, de jyske rådets sammensværgelsesbrev, Ørnevisen, tekster vedrørende Sigbrit, Christian 2. og dronning Elisabeth, blodbadet i Stockholm og kongens udlændighedstid.

Christian 2.s regering må med dens store politiske og sociale ideer interessere en tid, der har fået øje for sociale og økonomiske forhold i fortiden. Michael Venges bog gør opmærksom på delaspæker af det store problemkompleks, Christian 2.s regeringstid udgør.

Ole Degn

Erik Kroman (udg.): *Ribe rådstuedombøger 1527-1576 og 1580-1599*. Ældre danske rådstueprotokoller og bytingbøger. (Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie, 1974). XII + 264 s.

Med Erik Kromans udgave af de to ældste retsprotokoller fra Ribe, rådstuedombøgerne 1527-76 og 1580-99, har Kildeskriftselskabet fortsat udgivelsen af en række ældre retsprotokoller, rådstueprotokoller og tingbøger fra repræsentative købstæder i forskellige landsdele, hvoraf der tidligere er kommet flere bind fra Malmø - rådstueprotokol (stadsbok) 1503-48, stadsbok 1549-59 og tingbøger 1577-83 og 1588-90 - og Helsingør - stadsbok 1549-56.

En kort indledning redegør for de to håndskrifteres indretning, og tekstkritiske noter, lister over lensmænd, borgmestre og rådmænd, byfogeder, herskabsfogeder og byskrivere, ordforklaringer og person- og stednavneregistre afslutter bindet og letter arbejdet med tingbogs-

teksterne, der i den nu foreliggende form er lettilgængelige.

Som det øvrige tingbogsmateriale er Ribe rådstuedombøger en righoldig kilde til belysning af økonomiske, sociale, kulturhistoriske og personalhistoriske forhold. Overklassen er vel bedst repræsenteret, adelen og de store købmænd, ikke mindst rådmændene; men den store brede befolkning optræder også i betydeligt omfang, som skyldnere, lovbrydere, vidner. Man kan følge Ribes handelskontakter ud i Europa, som Erik Kroman selv gør opmærksom på i indledningen (s. IX), hvor man til de nævnte nederlandske byer Amsterdam, Enkhuizen og Middelburg kan føje yderligere Antwerpen, idet lokaliteten Andrup (s. 31), der i registeret er identificeret med Andrup i Skast sogn (der forekommer s. 19), må være denne by, hvorfra en borgmester for en stor sum hjemførte gods, som han overlod sønnen at færdes med til fælles bedste. Handelssagerne udgør dog kun en mindre del af det brogede tingbogsmateriale, der som kun få kildetekster lader os komme så nær ind på livet af den tids mennesker.

Ole Degn

Merete Dahlerup (udg.): *Herlufsholm frie skoles regnskab 1585-86*. (Landbohistorisk Selskab, 1975). XVI + 140 s.

Regnskabsmateriale har i væsentlig grad været forsømt i den historiske forskning, og regnskaber udgør kun en lille del af det hidtil publicerede historiske kildemateriale. Det er derfor glædeligt, at Landbohistorisk Selskab ved Merete Dahlerup har udgivet Herlufsholm frie skoles regnskab for året 1585-86. Der er tale om det ældste bevarede godsregnskab for skolens gods, det tidligere Skovkloster, der foruden hovedgården og Maglemølle (Næstved Mølle) omfattede